

GÜRCİSTAN

KANATLI HAYVAN SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih : 04.12.2025

Raporu Hazırlayan: **Batum Ticaret Ataşeliği**

1. GÜRCİSTAN PAZARINDA KANATLI HAYVANLAR SEKTÖRÜ

1.1. Gürcistan'da Tarım ve Hayvancılık

Gürcistan, küçük yüzölçümüne rağmen verimli toprakları ve elverişli iklimi ile çok çeşitli tarımsal üretim potansiyeline sahip bir ülkedir. Ülkedeki yerli iş gücünün %40'a yakını tarım ve hayvancılık sektöründe faaliyet göstermekte olup diğer yandan bu hacmin önemli bir kısmını bireysel çiftlikler oluşturmaktadır. Çeşitli toplumsal, kültürel ve pazara giriş engelleri nedeniyle tarım sektörüne yabancı yatırım düşük seviyededir.

Son yıllarda tarımda makine ve teknoloji kullanımının artmasına rağmen, hala üretimin önemli bir kısmını geleneksel yöntemler oluşturmakta olup, ülkede tarım ve hayvancılık sektörü ileri teknolojik üretime ve yüksek kapasiteye sahip değildir. Bu çerçevede, Gürcistan'dan diğer ülkelere ihracat önemli bir hacme sahip olmayıp, üretim genellikle iç tüketimi karşılamaya yöneliktir. Sığır, koyun, keçi, domuz, tavuk besiciliği ile balıkçılık yapılan ülkede, üretim iç tüketimi karşılayamadığı için nadiren ihracat gerçekleştirilmekte ve özellikle tavuk eti ile su ürünlerinde, önemli bir kısmı dondurulmuş olmak üzere ithalat yapılmaktadır.

Tablo 1: 2024 Yılı Gürcistan'da Hayvancılık Sayıları (Bin Adet)¹

Süt İnekleri ve Sığırlar	811
Koyun	697
Keçi	44
Kanatlı Hayvanlar	8047
Domuz	138
Arı Kovanları	178

1.2. Gürcistan'da Kanatlı Hayvan Sayısı ve Üretimi

Gürcistan'da 2024 yılları resmi verileriyle 8 milyonun üstünde olan kanatlı hayvan sayısının, 2025 yılı itibarıyla 10 milyona ulaştığı tahmin edilmektedir. Ülkedeki ortalama kanatlı hayvan eti üretimi ise yıllık 26,7 bin tondur². Ülkedeki kanatlı hayvan kesimhanelerinin toplam sayısı 113 olup, bunların %18,6'sı Kakheti bölgesinde, %15,9'u Kvemo Kartli bölgesinde, %15,9'u Şida Kartli bölgesinde, %15,9'u İmereti bölgesinde, %10,6'sı Samegrelo Zemo Svaneti bölgesinde, %8,0'ı Mtskheta-Mtianeti bölgesinde ve kalan %15,0'ı diğer bölgelerde bulunmaktadır.³ Kesimhanelerin küçük bir kısmı modern teknolojiye sahip olup, ayrıca birkaç girişim⁴ haricinde helal kesim odaklı kesimhane bulunmamaktadır.

¹ <https://www.geostat.ge/en/single-archive/3428>

² [geostat.ge](https://www.geostat.ge)

³ [commersant.ge](https://www.commersant.ge)

⁴ <https://butchery.ge/>, <https://www.facebook.com/halalmeatbilisi>

Gürcistan’da büyük çoğunluğunu tavuk oluşturmak üzere, yıllık ortalama 75 bin ton civarında kanatlı hayvan eti tüketildiği⁵ tahmin edilmektedir. Bu çerçevede yıllık talebin %30’luk kısmı yerli kaynaklardan karşılanmakta olup, kalan talep büyük oranda dondurulmuş ithal ürünlerdir.

Tablo 2: 2024 Yılı Gürcistan’da Kanatlı Hayvan Sayıları (Bin Adet)⁶

Bölge	Hayvan Sayısı
Tiflis	707
Acara Özerk Cumhuriyeti	125
Guria	193
Imereti	758
Kakheti	1430
Mtskheta-Mtianeti	246
Racha-Lechkhumi ve Kvemo Svaneti	38
Samegrelo-Zemo Svaneti	852
Samtskhe-Javakheti	195
Kvemo Kartli	2520
Shida Kartli	983
Gürcistan TOPLAM	8047

Tablo 3: 2024 Yılı Gürcistan’da Kanatlı Hayvan Eti Üretimi (Bin Ton)⁷

Bölge	Toplam Kanatlı Hayvan Eti	Tavuk Eti	Hindi Eti
Tiflis	0,6	0,6	-
Acara Özerk Cumhuriyeti	0,2	0,2	-
Guria	0,3	0,3	-
Imereti	1,8	1,7	0,1
Kakheti	1,8	1,7	0,1
Mtskheta-Mtianeti	0,7	0,7	-
Racha-Lechkhumi ve Kvemo Svaneti	0,1	0,1	-
Samegrelo-Zemo Svaneti	1,4	1,3	0,1
Samtskhe-Javakheti	0,1	0,1	-
Kvemo Kartli	14,1	14	0,1
Shida Kartli	5,7	5,7	-
Gürcistan TOPLAM	26,7	26,2	0,4

Not: 0.1 Bin Ton ise Ördek ve Kaz eti üretimi bulunmaktadır.

⁵ Commersant.ge

⁶ <https://www.geostat.ge/en/single-archive/3428>

⁷ <https://www.geostat.ge/media/71258/2024-wlis-soflis-meurneoba.pdf>

1.3. Sektördeki Üretici Firmalar

Kanatlı hayvan sektöründe yüzlerce küçük üretici bulunmakta olup, diğer yandan sınırlı sayıdaki büyük üreticiler ülkenin toplam üretiminin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Ülkedeki 250’den fazla aktif kayıtlı üreticinin yalnızca 20’ye yakını orta veya büyük ölçekli kanatlı hayvan eti veya yumurta üretimi yapmaktadır.⁸

Chirina (Biu Biu marka adıyla), Gürcistan’ın en büyük ölçekli gıda ve tarım şirketlerinden biridir. Tavukçuluk, kanatlı hayvanlar için yem üretimi ve işlenmiş et ürünleri gibi alanlarda üretim yapmakta olup, ülkede modern olarak nitelendirilebilecek tesislere sahip sınırlı sayıdaki kanatlı hayvan üreticilerindendir. Firma iletişim bilgilerine <https://chirina.ge/en/contact> linkinden ulaşılabilir.

Gürcistan’daki en büyük kanatlı hayvan üreticilerinden bir diğeri Poultry Georgia LLC (Koda marka adıyla) firmasıdır. 2002 yılından beri faaliyette olan ve tavuk eti ve yumurta üretimi yapan Tiflis merkezli firma iletişim bilgilerine <https://www.bia.ge/en/Company/779> adresinden ulaşılabilir.

GPP (Noste marka adıyla), yıllık 3000 ton üzerinde tavuk eti üretme kapasitesine sahip 400 çalışanlı bir firmadır. Firmanın Tiflis, Rustavi, Mtskheta ve Kutaisi’de satış merkezleri bulunmaktadır. Firmanın iletişim bilgilerine <https://www.bia.ge/en/Company/101482> linkinden ulaşılabilir.

Pazarda yaklaşık toplam %10’luk bir pazara sahip olan ve tavuk eti ve yumurta üretimi yapan orta ölçekli kanatlı hayvan üreticisi Dila Products LLC’nin iletişim bilgilerine ise <https://www.yell.ge/company.php?lan=eng&id=109745> ve yumurta üreticisi olan Kumisi’nin iletişim bilgilerine <https://www.yell.ge/company.php?lan=eng&id=66745> linklerinden ulaşılabilir.

Bir diğerkanatlı hayvan eti üreticisi olan Teleti Poultry Factory’nin iletişim bilgilerine ise <https://www.yell.ge/company.php?lan=eng&id=139366> linkinden ulaşılabilir. Samgori Poultry Factory (<http://biz.aris.ge/en/company/559/>) ve Sabudara LLC (<https://www.bia.ge/en/Company/14738>) ise diğerkanaölçekli üreticiler arasında yer almaktadır.

Ayrıca Gürcistan’ın en büyük perakende zincirlerinden Agrohub’ın da kümes hayvanları üretim çiftlikleri bulunmakta olup, iletişim bilgilerine <https://www.yell.ge/company.php?lan=eng&id=135962> linkinden ulaşılabilir.

1.4. Sektördeki Dernek ve Kuruluşlar

2012 yılından beri faaliyette ve 4000’den fazla aktif üyeye sahip olan Gürcü Çiftçiler Derneği (GFA) çiftçilerin ve küçük – orta ölçekli üreticilerin ürünlerini büyük perakende zincirlerine ve otellere doğrudan satabilmesi için aracılık etmekte ayrıca tarımsal konularda başta

⁸ Bm.ge

AB olmak üzere çeşitli uluslararası kuruluşlarla iletişim halindedirler. Detaylı bilgiye <https://gfa.org.ge/?lang=en> linkinden ulaşılabilir.

Gürci Çiftçiler Derneği daha çok bireysel çiftçilere odaklanırken, Gürcistan Tarım İşletmeleri Derneği (GABA) tarımsal ticaret, yatırımcılar ve büyük üreticiler üzerine yoğunlaşmıştır. GABA üyelerinin birçoğu aynı zamanda Gürcistan İşletmeciler Birliği (BAG) üyesidir. Detaylı bilgi bag.ge adresinden tarım komitesi üzerinden talep edilebilir.

Dünya çapında tavukçuluk ve kanatlı hayvan araştırmaları ve bu sektörlerdeki ilerlemeyi destekleyen, 1912 yılında kurulmuş bilimsel bir birlik olan World's Poultry Science Association (WPSA)'nın Gürcistan şubesine ait iletişim bilgilerine <https://city24.ge/en/tbilisi/organizations/12111/world-s-poultry-science-association-georgian-branch/> ve <https://www.yell.ge/company.php?lan=eng&id=77239> ve linklerinden ulaşılabilir. WPSA'nın amacı sektördeki paydaşları ve bilim insanlarını bir araya getirmek, yerel toplantılar, eğitimler ve bilgi paylaşım faaliyetleri düzenlemektir.

1.5. Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgiler

Gürcistan'da talebe karşı üretimin yetersiz olması nedeniyle tavuk eti dondurulmuş ithal ürünleri olarak çeşitli market zincirleri ve toptancılarda satılmaktadır. Ülkedeki başlıca büyük perakende market zincirleri Agrohup, Carrefour, Goodwill, Spar, Nikora, Ori Nabiji ve Magniti'dir. Ayrıca Wolt ve Glovo gibi online platformlar üzerinden tavuk eti satın alımı gerçekleştiği gibi, Acara Özerk Bölgesindeki bazı Gürcüler, Türkiye'ye geçerek Hopa'dan da tavuk eti satın alımı gerçekleştirebilmektedir. Agrohup, Carrefour ve az sayıda bazı lokal marketler yerel taze tavuk eti satışı gerçekleştiriyor olsa da genellikle talebin yüksekliği nedeniyle stokları hızlıca erimektedir. Bu nedenle özellikle turizmin yoğun olduğu Batum ve Kutaisi'de olmak üzere Gürcistan'ın pek çok şehrinde Çin, Brezilya ve ABD menşeli dondurulmuş tavuk ürünlerini, tüm tavuk, göğüs, baget vb. görmek mümkündür. Gürcistan'da ortalama bireysel et tüketimi yıllık 51kg civarında olup, bunun 25kg'ını tavuk eti oluşturmaktadır. Gürcistan halkı ve yerleşik yabancılar tarafından tüketilen tavuk etinin %78'i ithalat yoluyla dondurulmuş olarak gerçekleşmektedir.⁹

Tablo 4: 2025 Yılı Tavuk Eti Fiyatları

Ürün Cinsi	Fiyat Aralığı ¹⁰ (GEL/KG)
Dondurulmuş Bütün Tavuk	9-11
Dondurulmuş Tavuk Göğüs	12-15
Dondurulmuş Tavuk Baget	10-12
Dondurulmuş Tavuk Kanat	13-15
Taze Bütün Tavuk	10-35
Taze Tavuk Göğüs	15-30
Taze Tavuk Baget	14-32
Taze Tavuk Kanat	16-36

⁹ <https://www.geostat.ge/media/71258/2024-wlis-soflis-meurneoba.pdf>

¹⁰ Fiyatlar Carrefour, Agrohup, Spar, Agro Eco, Biu Biu, Magniti, IOLI üzerinden alınmıştır.

Agrohub, Carrefour gibi marketlerde, SPAR ve Nikora gibi marketlere göre; ve yaz döneminde Batum'da diğer şehirlere göre fiyatlar daha yüksektir. Dondurulmuş tavuk etinde fiyatlarda genel bir denge olsa da, taze tavuk eti fiyatları, etin kalitesi ve hangi üreticiden alındığına göre yüksek değişiklik gösterebilmektedir.

Gürcistan'da tavuk eti sektöründe soğuk hava depoları ve soğuk tedarik zinciri önem arz etmektedir. 2025 yılında Gürcistan'daki aktif soğuk hava deposu sayısı 312 olup, bunların çoğu Şida Kartli bölgesinde (%57,1) bulunmaktadır. Aktif soğuk hava deposu tesisleri ayrıca Tiflis'te (%14,1), Kakheti bölgesinde (%8,7), Kvemo Kartli bölgesinde (%5,4), Samegrelo-Zemo Svaneti bölgesinde (%4,5), İmereti bölgesinde (%4,2), Acara Özerk Bölgesi'nde (%2,9), Samtskhe-Cavakheti bölgesinde (%1,0), Mtskheta-Mtianeti bölgesinde (%1,0), Guria bölgesinde (%1,0) ve Racha-Lechkhumi ve Kvemo Svaneti bölgesinde (%0,3) bulunmaktadır. 2025 yılının ilk üç çeyreğinde, soğuk hava depolarında 108,1 bin ton ürün depolanmıştır; bunun %32,8'ini tavuk eti oluşturmuştur.¹¹

2. GÜRCİSTAN'IN KANATLI HAYVAN ETİ SEKTÖRÜNDE DİŞ TİCARETİ

Tablo 5: Gürcistan'ın İthalatı: Canlı Tavuk (GTİP: 0105.11, Cıvcıv)¹²

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	2.332	223	39%
2	Macaristan	1.901	10	32%
3	Hollanda	1.395	41	23%
4	Belçika	290	3	5%
5	Fransa	73	0.3	1%
6	TOPLAM	5.991	277	

Tablo 6: Gürcistan'ın İhracatı: Canlı Tavuk (GTİP: 0105.11, Cıvcıv)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Ermenistan	3.097	165	86%
2	Azerbaycan	516	53	14%
6	TOPLAM	3.613	218	

¹¹ Commersant.ge

¹² Bu tablo ve devamındaki istatistikler geostat.ge kaynaklıdır, 2025 yılı ilk 11 ayını içermektedir

Tablo 7: Gürcistan'ın İthalatı: Canlı Tavuk (GTİP: 0105.94, Yetişkin Tavuk ve Horoz, ağırlığı 185gr üstü)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	2.868	580	100%

Tablo 8: Gürcistan'ın İhracatı: Canlı Tavuk (GTİP: 0105.94, Yetişkin Tavuk ve Horoz, ağırlığı 185gr üstü)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Ermenistan	83	128	100%

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 0105.12, canlı hindi ithalatı veya ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 9: Gürcistan'ın İthalatı: Dondurulmuş Hindi Eti (GTİP: 0207.25, bütün hindi; 0207.27, hindi parçaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Rusya	87,9	17,4	24,7%
2	Brezilya	75	47,4	21,1%
3	Kanada	58,9	169,4	16,5%
4	Türkiye	50,6	8,8	14,2%
5	Polonya	36,4	5,7	10,2%
6	Finlandiya	30,4	19,9	8,6%
7	Andorra	11,5	2	3,2%
8	Belarus	5	1,2	1,4%
	TOPLAM	355,7	3,2	

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 0207.25 ve 27, dondurulmuş hindi eti ihracatı yalnızca Azerbaycan'a 23 ton ve 10 bin USD tutarında gerçekleşmiştir.

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 0206.24 ve 26 taze veya soğutulmuş hindi eti ithalatı veya ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 10: Gürcistan'ın İthalatı: Dondurulmuş Tavuk Eti (GTİP: 0207.12, bütün tavuk; 0207.14, tavuk parçaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin Halk Cumhuriyeti	38.025	22458	34%
2	Ukrayna	14.541	8318	13%
3	Brezilya	13.595	10143	12%
4	Amerika Birleşik Devl	12.882	11049	11%
5	Türkiye	12.462	8394	11%
6	Hollanda	4.166	3122	3%
7	Fransa	3.574	2726	3%
8	Belçika	3.198	2428	3%
9	Almanya	2.360	1779	2%
10	Rusya	1.657	994	1%
-	TOPLAM	110.688	74592	

Tablo 11: Gürcistan'ın İhracatı: Dondurulmuş Tavuk Eti (GTİP: 0207.12, bütün tavuk; 0207.14, tavuk parçaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar ¹³ (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Azerbaycan	18.944	2666	51%
2	Ermenistan	6.125	2744	17%
3	Ekvator Ginesi	6.029	64	16%
4	Kazakistan	4.635	3948	12%
5	Kırgızistan	648	540	2%
6	Letonya	393	-	1%
7	Liberya	175	234	0.5%
8	Sierra Leone	72	21	0.2%
9	Birleşik Arap Emirlikleri	48	66	0.1%
10	Türkmenistan	16	12227	0.1%
-	TOPLAM	37.103	22872	

¹³ geostat verileri olup, hatalı giriş veya ticari olmayan faaliyet kaydı barındırabilir

Tablo 12: Gürcistan'ın İthalatı: Taze veya Soğutulmuş Tavuk Eti (GTİP: 0207.11, bütün tavuk; 0207.13, tavuk parçaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin Halk Cumhuriyeti	38,2	24	39,5%
2	Türkiye	37,8	25,2	39,1%
3	Brezilya	17,2	55	17,8%
4	Fransa	3,5	0,2	3,6%
	TOPLAM	96,6	79,2	

Tablo 13: Gürcistan'ın İhracatı: Taze veya Soğutulmuş Tavuk Eti (GTİP: 0207.11, bütün tavuk; 0207.13, tavuk parçaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar ¹⁴ (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Ermenistan	3.772	2176	99%
2	Azerbaycan	28	18	1%
	TOPLAM	3800	2194	-

Tablo 14 : Gürcistan'ın İthalatı: Diğer Kanatlı Hayvan Kaynaklı Ürünler (GTİP: 0209.90, kümes hayvanlarının yağı, 1501.90, eritilmiş kanatlı hayvan yağı)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Almanya	135.8	87.8	41.6%
2	İtalya	66.0	51.0	20.2%
3	Türkiye	54.2	35.0	16.6%
4	Belarus	45.1	54.5	13.8%
5	İspanya	24.2	11.0	7.4%
6	Fransa	0.8	0.1	0.2%
	TOPLAM	326.1	239.4	

¹⁴ geostat verileri olup, hatalı giriş veya ticari olmayan faaliyet kaydı barındırabilir

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 0209.90 ve 1501.90 kümes hayvanları yağları ihracatı yalnızca Ermenistan'a 11 ton ve 25 bin USD tutarında gerçekleşmiştir.

Tablo 15 : Gürcistan'ın İthalatı: İşlenmiş Tavuk Eti (GTİP: 1602.32, haşlanmış, pişirilmiş veya konserve tavuk eti veya nugget, şinitzel, şarküteri veya çiğ ancak marine edilmiş)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Ukrayna	2,952.9	1,554.6	23,6%
2	Türkiye	2,728.8	1,137.9	21,8%
3	Polonya	2,108.1	402.5	16,9%
4	Macaristan	1,109.3	176.2	8,9%
5	Avusturya	985.1	125.2	7,9%
6	Belarus	744.8	228.3	6%
7	Romanya	594.2	98.8	4,8%
8	Brezilya	502.7	171.8	4%
9	Rusya	336.3	101.5	2,7%
10	İtalya	221.8	40.2	1,8%
	TOPLAM	12,489.3	4,086.0	

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 1602.32 işlenmiş tavuk eti ihracatı yalnızca Ermenistan'a 0,4 ton ve 8 bin USD tutarında gerçekleşmiştir.

Tablo 16 : Gürcistan'ın İthalatı: İşlenmiş Hindi Eti (GTİP: 1602.31, haşlanmış, pişirilmiş veya konserve hindi eti)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	İspanya	965	177	57,1%
2	Polonya	251	59,3	14,9%
3	Macaristan	177	16,7	10,5%
4	Türkiye	92.1	13	5,5%
5	Belarus	86.5	18	5,1%
6	İtalya	48.7	6,4	2,9%
7	Belçika	26.1	1.8	1,5%
8	Almanya	18.5	2	1,1%
9	Rusya	13.5	2	0,8%
10	Fransa	3,4	0,6	0,2%
	TOPLAM	1.688	297	

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 1602.31 işlenmiş hindi eti ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 17 : Gürcistan'ın İthalatı: İşlenmiş Ördek, Kaz vb. Eti (GTİP: 1602.39, haşlanmış, pişirilmiş veya konserve)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Azerbaycan	35,7	10,3	38.5%
2	Almanya	22,3	2,3	24.0%
3	Polonya	7,5	0,9	8.1%
4	Ermenistan	5,2	1,6	5.6%
5	Türkiye	5,1	1,2	5.5%
6	Fransa	5	0,3	5.4%
7	Birleşik Arap Emirlikleri	4,7	0,2	5.1%
8	Belarus	3,5	0,3	3.8%
9	Belçika	3,1	0,3	3.3%
10	Ukrayna	0,6	0,1	0.7%
	TOPLAM	92,8	17,5	

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 1602.39 işlenmiş ördek, kaz vb. eti ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 18 : Gürcistan'ın İthalatı: Tavuk, Bildircin, Ördek vb Sofralık Tüketim Amaçlı Yumurtalar (GTİP: 0407.21, sofralık tavuk yumurtaları, 0407.29, sofralık bildircin, ördek vb. yumurtaları)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	269,9	201	80,6%
2	Türkmenistan	46,8	63,6	14%
3	Belarus	16,8	9,4	5%
4	Estonya	1,2	-	0,4%
	TOPLAM	334,8	264,6	

Not: Gürcistan'ın 2025 yılı içerisinde 0471.21 ve 0471.29 sofralık yumurta ihracatı bulunmamaktadır.

Tablo 19 : Gürcistan'ın İthalatı: Tavuk, Bildircin, Ördek vb Kuluçkalık Yumurtalar (GTİP: 0407.11, 0407.19)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Türkiye	2.807,7	562,2	89%
2	Özbekistan	326,7	47,7	10%
3	İtalya	5,6	0,1	~0.01%
4	Macaristan	2,0	0,1	~0.01%
	TOPLAM	3.142	610,1	

Tablo 20 : Gürcistan'ın İhracatı: Tavuk, Bildircin, Ördek vb Kuluçkalık Yumurtalar (GTİP: 0407.11, 0407.19)

2025 yılı	Ülke Adı	İthalat Değeri (1000 USD)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Azerbaycan	2.698	537	74%
2	Ermenistan	933	144	26%
	TOPLAM	3.631	681	

3. SEKTÖRDE İHRACAT YOLUYLA PAZARA GİRİŞ

3.1. Sektör İçin Hedef Bölgeler

Ticaret Ataşeliğimizce, Gürcistan'a taze veya soğutulmuş tavuk ürünlerinin öncelikli olarak ihracatı önerilmektedir. Nitekim, mevcut durumda Gürcistan kanatlı hayvan eti talebinin önemli bir kısmı dondurulmuş – ithal ürünlerden gerçekleşmekte olup, taze veya soğutulmuş ürün ithal edilmesi durumunda, yüksek fiyat farkının da olmaması şartıyla, tüketici tercihi doğrudan bu ürünlere kayabilecektir.

Diğer yandan yatırım imkanlarına bakıldığında, Gürcistan'da tavukçuluk merkezi Kvemo Kartli bölgesinde Bolnisi şehri civarındır. Bu bölge, Gürcistan'ın tavuk eti ve yumurta üretiminde en büyük sahip bölgesi olarak tanımlanmaktadır. Bölgede hali hazırda tavuk üretim tesisleri ve altyapısı bulunmakta olup, bu durum yeni yatırımlar için kümelenme avantajı sağlamaktadır.¹⁵

¹⁵ https://www.pmcresearch.org/policypapers_file/04a360799b92450f4.pdf

Kanatlı hayvan üretim merkezi yatırımı için bir diğer önerilen bölge ise Tiflis ve civarıdır. Gürcistan nüfusunun %40'lık kısmını barındırması nedeniyle yüksek pazara sahip olup bu pazara erişim ve dağıtım maliyetleri de düşüktür. Ek olarak, gıda sektörü için lojistik altyapı, Tiflis'te Gürcistan'ın diğer bölgelerine göre daha gelişmiştir.

3.2. Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Kanatlı hayvan eti sektöründe önde gelen firmalar hali hazırda ya 1.3'de bahsi geçen yerli üretici firmalar ya da son kullanıcı odaklı ithalatçı kapsamında 1.5'de bahsi geçen perakende zincirlerdir. Ek olarak, Gürcistan'da faaliyet gösteren, ticaret yapılabilecek potansiyel firmalar Müşavire Danışın sistemi üzerinden Ticaret Ataşeliğimizden öğrenilebilmekte veya ürüne göre anahtar kelime ile aratılabilecek yell.ge ve bia.ge¹⁶ gibi veri kaynaklarından sorgulanabilmektedir. Ayrıca ticari faaliyet gerçekleştirilecek firmaların Gürcistan Ticaret Sicilinden¹⁷ güncel iletişim bilgilerinin yanında, ortaklık yapısı ve firmaya ait borç ve vergi durumu hakkındaki bilgilere de ulaşılabilir.

Bölüm 1.4'de bahsi geçen sektörel kuruluşların dışında, Gürcistan'da Türk işadamlarının üyesi olduğu GÜRTİAD (<https://www.gurtiad.ge/tr>), Gürcü iş dünyasını temsil eden ise Gürcistan İşverenler Federasyonu (<https://employer.ge/>), Gürcistan Sanayi ve Ticaret Odası (<https://www.gcci.ge/>), Acara Ticaret ve Sanayi Odası (<https://acci.ge/en/home-english/>) ve Gürcistan İş Derneği (<https://bag.ge/>) gibi kuruluşlar bulunmaktadır. DEİK Türkiye - Gürcistan İş Konseyine ise (<https://www.deik.org.tr/turkiye-avrasya-is-konseyleri-turkiye-gurcistan-is-konseyi>) bağlantılarından ulaşılabilir.

3.3. Sektörde İthalatta Zorunlu Belgeler ve Standartlar

Ulusal Gıda Ajansı, Gürcistan'da gıda ve hayvansal ürünlerin üretimden, ithalat ve tüketime kadar denetimi gerçekleştirmektedir.¹⁸ Gıda güvenliği ve etiketleme konuları, Gürcistan Yiyecek/ Yem Güvenliği, Veteriner ve Bitki Koruma Yasası ile belirlenir. Bu kanun ile, etiketlerin yapısı ve içeriği ve üretim ve dağıtım süreçlerinde izlenebilirlik ilkeleri gibi kriterler düzenlenmiştir. Ürün etiketinde, üretici adı ve adresi, net ağırlık veya adet, son kullanma tarihi veya üretim tarihi, içerik listesi gibi bilgiler yer almalıdır.¹⁹ İthal edilen ürünlerin üzerinde Gürcüce ürün bilgisi veya Gürcüce etiket bulunması gerekmektedir.

Gürcistan'a tarım ürünleri ithalatı sırasında talep edilen belgeler CMR, fatura, beyanname ve bitki sağlığı/veteriner sertifikasıdır. Veteriner kontrolüne tabi ürünlerin ithalatı ve transit geçişi için izin, Tarım Bakanlığına bağlı Ulusal Gıda Ajansı (*LEPL Food Agency*) tarafından düzenlenmektedir. Veteriner kontrolüne tabi ürünlerde ithalat izni Gürcistan Hükümeti'nin 31 Aralık 2010 tarihli ve 426 sayılı Kararı tarafından düzenlenmektedir.

¹⁶ <https://www.bia.ge/EN>

<https://www.yell.ge/?lan=eng>

¹⁷ <https://enreg.reestri.gov.ge>

¹⁸ <https://nfa.gov.ge/En/>

¹⁹ <https://matsne.gov.ge/en/document/view/1659434>

Veteriner kontrolüne tabi ürünlerin ithalatının 1 Eylül 2025 tarihi itibarıyla yalnızca yetkili ülkenin işletmeleri veya çiftliklerinden yapılabileceği bildirilmiştir. Buna göre Gürcistan'a ithalat talebi bulunan işletmelerin T.C. Tarım Bakanlığı tarafından Gürcistan'ın ilgili kurumuna bu talebi iletmesi ve gerekli iznin alınması gerekmektedir (veteriner sertifikası için il tarım müdürlüğüne başvuru yapılması, firmanın eğer halihazırda Gürcistan'a ihracatı var ise sertifika düzenlenmesi, ilk kez ihracat yapılacak ise Gürcü Makamlarına bildirilecek listeye eklendikten sonra ihracatını gerçekleştirmesi gerekmektedir). Halihazırda ihracatı olan firmalar, 1 Eylül 2026 tarihine kadar eski sistem üzerinden de ihracat gerçekleştirebilmektedir.

3.4. Sektördeki Fuarlar

27-28 Kasım 2026 tarihlerinde Tiflis'de (Expo Georgia) Agro Food Drink Tech Fuarının düzenlenmesi öngörülmektedir. Yerel ve uluslararası üreticiler ile alıcılar ve tedarikçilerin katılacağı, tarım ve gıda fuarının detaylı bilgilerine <https://expoagro.ge/> linkinden ulaşılabilir.

Tarihi henüz belli olmamakla birlikte son birkaç yıldır düzenli olarak yıllık gerçekleştirilmekte olan Agro Batumi, Uluslararası Tarım Ürünleri ve Teknolojileri Fuarı 2026 yılında Batum'da düzenlenecek olup, detaylı bilgiye <https://expobatumi.ge/expobatumi-fairs/agro-batumi> linkinden ulaşılabilir.

3.5. Türkiye - Gürcistan Serbest Ticaret Anlaşması

Türkiye ile Gürcistan arasında düzenlenen serbest ticaret anlaşması kapsamında sanayi ürünlerinin hemen hemen tamamında, tarım ürünlerinin ise %80'den fazlasında gümrük tarifeleri tamamen kaldırılmıştır. Ayrıca tarım ürünlerinde ilave açılım ve hizmet ticaretini kapsayacak şekilde serbest ticaret anlaşmasının genişletilmesi amacıyla 2022 Eylül ayında protokol imzalanmıştır. Mevcut durumda, kanatlı hayvan sektöründe, 0105 – canlı kümes hayvanları ve 0407 – yumurtalar dışındaki diğer GTİP (taze, dondurulmuş, soğutulmuş veya işlenmiş kanatlı hayvan eti) serbest ticaret anlaşması kapsamında olup bu ürünlerin Gürcistan'a Türkiye'den ihracatında gümrük vergisi alınmamaktadır.²⁰

3.6. Lojistik ve Dağıtım Kanalları

Ülkeye ithalat yoluyla giren yumurtaların tamamına yakını karayolu taşımacılığı ile ülkeye giriş yapmıştır. Canlı kanatlı hayvan ithalatında %62 oranında karayolu, %38 oranında havayolu taşımacılığı kullanılmıştır. Taze veya soğutulmuş kanatlı hayvan eti ithalatında %58 oranında deniz, %38 oranında motor, %4 oranında havayolu taşımacılığı kullanılmıştır. Dondurulmuş kanatlı eti ithalatında ise %72 oranında deniz yolu, %25 oranında karayolu, %3 oranında ise havayolu taşımacılığı kullanılmıştır. Son olarak işlenmiş ürünlerde ise %90'dan fazla oranda karayolu taşımacılığı kullanılmıştır. Dondurulmuş ürünlerde taşımacılık, Gürcistan'a uzak olan Çin, ABD, Brezilya gibi devletlerden ithalat yoluyla soğuk zincir kapsamında gerçekleşmiştir.

²⁰ <https://ticaret.gov.tr/data/5bfbfa5e13b8762fa4955cad/G%C3%BCrcistanSTATar%C4%B1mListe.pdf>

Ülkemizden Gürcistan’a yapılan kanatlı hayvan eti ve yumurta ihracatının neredeyse tamamına yakını karayolu ile özellikle Sarp sınır kapısı üzerinden gerçekleştirilmiştir. Taze kanatlı hayvan etinde 5-6 günlük raf ömrü bulunması ve gümrüklerde bekleme süresi hariç Karadeniz bölgesinden bir, Marmara bölgesinde iki gün içerisinde Gürcistan’a ulaşımın mümkün olması nedeniyle, Türkiye’den Gürcistan’a dondurulmuş / soğuk zincir ürünlerden ziyade taze ürünler, süre avantajı ve düşük maliyet ile ulaştırılabilmektedir.

3.7. E-Ticaret

Gürcistan’da hali hazırda ülkemizdeki “Yemeksepeti” ve “Getir” gibi yemek ve market ürünleri için hızlı teslimat hizmeti sunan “Wolt” ve “Glovo” adında iki adet yaygın kullanımda platform bulunmaktadır. Kanatlı hayvan eti ve yumurtalar buradan da sipariş verilebilmekte olup, diğer yandan Gürcistan tüketicilerinin genellikle bu ürünleri marketler veya perakende zincirlerden kendileri almayı tercih ettiği gözlemlenmektedir.

3.8. Tavsiyeler ve Genel Değerlendirme

Yumurtalar, Türkiye – Gürcistan arası Serbest Ticaret Anlaşmasında yer almamasına rağmen raf ömrü nedeniyle, büyük oranda Türkiye’den ithal edilmekte olup, hali hazırda bu sektörde Türkiye lider konumdadır. Canlı hayvanlar da aynı şekilde Serbest Ticaret Anlaşmasında yer almamasına rağmen lojistik avantaj nedeniyle büyük oranda Türkiye’den ithal edilmektedir. İşlenmiş kanatlı hayvan etleri ile işlenmiş tarım ürünleri olması kapsamında paketlenmiş veya konserve edilmiş olarak, Avrupa, Türkiye, Rusya gibi ülkelere ithal edilmektedir. Diğer yandan, Türkiye’nin taze veya soğutulmuş tavuk eti sektöründe %39’luk bir ithalat payına sahip olmasına rağmen, Gürcistan tüketicisinde bu ürünlere olan talebin nispeten daha düşük olduğu, tüketicinin gerek maliyet (dondurulmuş ürün ortalama %30 daha ucuz) gerekse stok yetersizliği nedeniyle çoğunlukla dondurulmuş tavuk eti ürününe yöneldiği görülmektedir. Yüz on milyon USD’nin üzerinde ithalata sahip bu ürünlerde, Türkiye doğal olarak Çin, Brezilya, ABD gibi ülkelerin gerisinde kalmaktadır. Nitekim lojistik avantajı nedeniyle tavuk etinin Türkiye’den Gürcistan’a dondurulmuş olarak ihraç edilmesi yerine taze veya soğutulmuş olarak ihraç edilmesi maliyet ve pratiklik açısından daha verimlidir. Diğer yandan, hali hazırda Gürcistan tüketicisinin, taze ürünlerde gerek düşük ithalat stoğu ve fiyat, gerekse yerel üretim eksikliği nedeniyle dondurulmuş tavuk ürünü tüketmeye alışmış olduğu, lakin çeşitli pazar penetrasyonu yöntemleri ve Türkiye’den ihraç edilecek olan taze ürünün, dondurulmuş ürün fiyatından fazla olmaması durumunda, tüketici tercihlerini değiştirebilecekleri değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, Türk üreticilerimizin, Gürcistan’a taze veya soğutulmuş tavuk ihracatına odaklanmaları, büyük perakende şirketleri ile iletişime geçerek, marketlerde dondurulmuş tavuk stokları yerine taze tavuk stoklarına yönlendirmeleri, Türkiye’nin Gürcistan’ın yüz on milyon USD’lik dondurulmuş tavuk eti ithalatının önemli bir payını taze veya soğutulmuş tavuk eti ithalatı olarak kendi payına çekebileceği düşünülmektedir.

Not: Gürcistan pazarı, kültürel yapısı, vergiler, özel günler, tüketici tercihleri ve dağıtım kanallarına yönelik detaylı bilgiye, Ticaret Bakanlığı Gürcistan sayfasındaki Pazar Bilgileri Raporu’ndan ulaşılabilmektedir: <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/orta-asya/gurcistan/pazar-bilgileri>